

خواسته های رادیکال آمریکاردمی شود

گروه سیاسی: پس از سفر کوتاه وزیر امور خارجه عمان به ایران در روز شنبه (۱۰ خرداد) که طی آن نامه مکتوب آمریکایی ها با مضمون پیشنهادات برای توافق هسته ای ارائه شده بود، اکنون تمام تمرکزها بر پاسخ احتمالی تهران به کاخ سفید معطوف شده است. به روایت دیگر، پاسخ ایران به نامه آمریکا می تواند وضعیت مبهم و غامض آینده مذاکرات را تا حدود زیادی مشخص کند. به گزارش «نقش جهان»، سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه...

بازگشت تریدها به بازار سرمایه

گروه اقتصاد کلان: بازار سهام در معاملات دیروز مانند روزهای معاملاتی اخیر شاهد افت و ریزش شدید شاخص ها بود؛ نکته مهمی که ریزش های دیروز را مستلزم توجه بیشتری می کند از دست رفتن حمایت مهم سه میلیون واحدی شاخص کل بورس است. به گزارش «نقش جهان»، عوامل متعددی در شکست این حمایت موثر بودند؛ از توقف چند نماد مهم بورسی و تعیین تکلیف نشدن عرضه خودرو در بورس کالا گرفته تا انتشار اخبار مهم از مذاکرات ایران و آمریکا عوامل موثر بر بی اعتمادی سرمایه گذاران بودند؛ طوری که حتی ارزنده بودن بسیاری نمادها نیز نتوانست موجب اشتیاق سرمایه گذاران برای خرید سهام شود. گفتنی است که بازار سرمایه در طول هفته های گذشته روزهای پر تنش را سپری کرده است؛ روندی نزولی که به وضوح از یک نقطه مشخص آغاز شد و تاکنون نیز ادامه یافته است. بررسی دقیق تر شرایط بازار...

تبیین نقشه راه صنعت هسته ای

پرونده قتل الهه حسین نژاد در نهایت دقت رسیدگی می شود

گروه اجتماعی: رئیس قوه قضاییه با اشاره به قتل خانم «الهه حسین نژاد»، خطاب به مرجع قضایی گفت: این پرونده در نهایت دقت و سرعت رسیدگی و وفق قانون به محاکمه مترجم اقدام شود. به گزارش «نقش جهان»، حجت الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه ای در نشست شورای عالی قوه قضاییه، افزود: مجدداً به خانواده مرحومه حسین نژاد تسلیت عرض می کنم؛ حقیقتاً اتفاقی رخ داده تألم برانگیز بود؛ جا دارد از اقدامات فراجا و اداره آگاهی در شناسایی و دستگیری قاتل...

پایان لاتاری خودرو

گروه صنعت و تجارت: اختلاف قیمت خودرو در بازار آزاد و کارخانه، خرید بدون واسطه را برای مصرف کنندگان واقعی به یک بخت آزمایشی تبدیل کرده که کارشناسان معتقدند رهایی از آن در گرو حذف قیمت گذاری و فروش دستوری خودرو است...

آمار بارش های سال آبی جاری منتشر شد

خشک ترین سال آبی روبروی ایرانیان

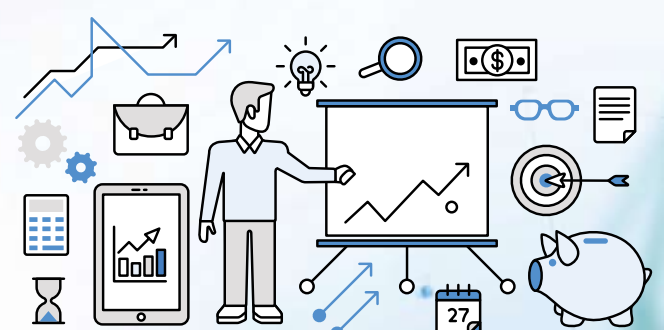
روزانه نسبت به میانگین روز مشابه سال قبل با افزایش ۱.۸ درجه سانتی گراد همراه بوده است. همچنین، افزایش ۲.۱ درجه ای نسبت به ابتدای ماه جاری و افزایش ۲.۹ درجه ای نسبت به ابتدای فصل ثبت شده است. میانگین دما از ابتدای سال زراعی نیز نسبت به سال گذشته افزایش ۱.۳ درجه ای را نشان می دهد. همچنین با توجه به نقشه و داده های منتشر شده از سوی سازمان هواشناسی کشور نشان می دهد که از ابتدای سال آبی جاری (یکم مهر، ۱۴۰۳ - ۳۱ شهریور، ۱۴۰۴) تا تاریخ ۱۲ خرداد ۱۴۰۴، مجموع بارش های کشور به ۱۳۱.۵ میلی متر رسیده است. این رقم در مقایسه با میانگین بلندمدت بارش ها، کاهش ۴۰.۴ درصدی را نشان می دهد. درصد تامین منابع آبی کشور بر پایه همین میزان بارش، تنها ۵۵.۹۹ درصد برآورد شده است، نمودار دایره ای درج شده در گزارش نیز به روشنی وضعیت پایین تر از حد نرمال منابع آبی را بازتاب می دهد. نقشه پهنه بندی میزان بارش کشور از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۲ خرداد، بیانگر توزیع نامتوازن بارندگی در سطح ایران است. مطابق نقشه، بخش های قابل توجهی از کشور، به ویژه در جنوب، جنوب شرق، مرکز و شرق، در وضعیت کم بارش یا بدون بارش قرار گرفته اند. این مناطق بارانگ های نارنجی، زرد کم رنگ و زرد پررنگ مشخص شده اند و میزان بارندگی در آن ها کمتر از ۱۲۰ میلی متر گزارش شده است. در مقابل، نوار شمالی کشور و ارتفاعات زاگرس بیشترین میزان بارش را تجربه کرده اند. استان های گیلان، مازندران و گلستان در شمال کشور، و برخی نواحی غربی از جمله چهارمحال و بختیاری، لرستان و بخشی از خوزستان با رنگ های صورتی و بنفش در نقشه مشخص شده اند که نشان دهنده ثبت بارش هایی بیش از ۵۲۰ میلی متر و در برخی مناطق بیش از ۹۴۰ میلی متر است.

میزان بارش های سال آبی جاری کشور چقدر بوده است؟ این داده های مستند با توجه به این واقعیت که یکی از چالش های اساسی کشورمان معضل کمبود آب است، بیسار کلیدی است. داده های مراکز آماري نشان می دهد میزان بارش ها از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۲ خرداد ۱۴۰۴ بیانگر کاهش ۴۰.۴ درصدی بارندگی ها نسبت به میانگین بلندمدت است، مسئله ای که در صورت تداوم، امنیت آبی و غذایی کشور را تهدید می کند. بر اساس داده های منتشر شده از وضعیت دمایی کشور تا پایان روز ۱۲ خرداد ۱۴۰۴ در استان بوشهر با ثبت دمای ۴۷.۸۰ درجه سانتی گراد در ایستگاه بندر دیر، گرم ترین نقطه کشور بوده است. در مقابل، استان اردبیل با ثبت دمای ۵.۷ درجه سانتی گراد در ایستگاه فرودگاه، سردترین دمای مشاهده شده را به خود اختصاص داده است. در نقشه کمینه دمای کشور در تاریخ مذکور، مناطق شمال غربی و شمالی کشور دارای کمترین مقادیر دمایی هستند. بخش هایی از استان های اردبیل، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، زنجان، گیلان و مازندران با رنگ های آبی و سبز کم رنگ مشخص شده اند که نشان دهنده ثبت دماهایی در بازه ۱۵ تا ۵ درجه سانتی گراد است. در مقابل، نقشه بیشینه دمای کشور در همان تاریخ حاکی از ثبت دماهای بسیار بالاتر در گستره وسیعی از کشور به ویژه در نواحی جنوبی، جنوب شرقی، مرکزی و جنوب غربی است. مناطق جنوبی استان های فارس، بوشهر، خوزستان، هرمزگان، کرمان، سیستان و بلوچستان در بالاترین رده دمایی ۳۵ تا بیش از ۴۵ درجه سانتی گراد قرار گرفته اند. بخش هایی از نوار ساحلی جنوب نیز به رنگ قرمز تیره و قهوه ای مشخص شده اند که بیانگر دماهای بالای ۴۵ درجه سانتی گراد است. جدول منتشر شده از مقایسه دمای میانگین کشور نشان می دهد که در روز ۱۲ خرداد ۱۴۰۴، میانگین دمای

پایگاه خبری - تحلیلی نقش جهان نیوز

نقش جهان

www.naghshejahannews.ir

آخرین اخبار و تحلیل های روز اقتصادی را در پایگاه اینترنتی نقش جهان بخوانید

یادداشت

ترامپ علیه عدالت جهانی
■ علی بیگدلی، کارشناس مسائل آمریکا

ماجرای تحریم قضات دیوان کیفری بین المللی توسط آمریکا اتفاقی تازه نیست. در گذشته نیز در دور اول ریاست جمهوری ترامپ، آمریکا با همین روش ها تلاش کرده بود مانع عملکرد این نهاد قضایی شود. اما در دور دوم، این اقدام با دلایل مشخص تر و حساس تر همراه است. یکی، به دلیل اقداماتی که دیوان کیفری علیه بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل، به اتهام جنایت های وی در غزه آغاز کرده و دیگری، نسبت دادن اتهامات سنگینی همچون جنایات جنگی به سربازان آمریکایی در افغانستان است. این بار نیز همان روند پیشین تکرار شده است، با این تفاوت که ابعاد و پیامدهای سیاسی و حقوقی گسترده تری به همراه دارد. از جمله اینکه آمریکا که خود عضو دیوان کیفری بین المللی نیست، در اقدامی تنبیهی، برخی قضات این دیوان را تحریم کرده و حتی ادعا شده که اموال آن ها را در خاک آمریکا مسدود کرده است. البته باید میان تحریم و توقیف اموال تفاوت قائل شد. تحریم می تواند به معنای ممنوع ورود بودن یا قطع دسترسی به مزایای اقتصادی در آمریکا باشد، اما توقیف اموال امری دیگر است که نیاز به مستندات حقوقی و رویه های قضایی دارد و به راحتی نمی توان آن را اجرایی کرد. رئیس جمهوری آمریکا می تواند بر اساس اختیارات خود، ورود افراد را به کشورش ممنوع کرده، یا مزایای خاصی را از آن ها سلب کند اما اقدام به توقیف اموال شخصیت های حقوقی و قضات یک نهاد بین المللی، بدون فرایند حقوقی، می تواند نقض آشکار قوانین بین الملل تلقی شود. تحریم دیوان کیفری، صرف نظر از قابلیت اجرایی آن، ضربه ای به پرستیژ این نهاد نیست، چرا که این دیوان یک نهاد مستقل وابسته به سازمان ملل است و دبیرخانه سازمان ملل موظف به حمایت از آن است. اگر چه برخی دولت ها ممکن است آرا و تصمیم های آن را اجرا نکنند، ولی اصل وجود چنین نهادی که بر پایه حقوق بین الملل عمل می کند، تضمین کننده نظم حقوقی در سطح جهانی است. دیوان کیفری بین المللی ممکن است نتواند به طور مستقیم واکنش متقابلی علیه آمریکا نشان دهد، اما اهمیت موضوع در حوزه پرستیژ و دیپلماسی بین المللی نهفته است. حتی اگر آمریکا به عنوان یک ابر قدرت جهانی متضرر نشود، اما برای بسیاری از کشورها، بی اعتنائی به نهادهای بین المللی می تواند هزینه های سنگینی به دنبال داشته باشد. اقدام آمریکا علیه دیوان کیفری، ولو آنکه از منظر حقوقی الزام آور نباشد، اما پیام روشنی درباره بی توجهی به عدالت بین المللی و تلاش برای تضعیف نهادهایی که به بررسی جنایات جنگی و نسل کشی می پردازند، به جهان مخایره می کند اگر چه این اقدام ممکن است برای آمریکا اهمیتی نداشته باشد، اما برای سایر کشورها، نوعی بی اعتباری در نگاه جهانی پدید می آورد که می تواند در آینده در تعاملات سیاسی، تجاری و حقوقی آن ها اثر گذار باشد. در نهایت، حتی اگر دیوان نتواند پاسخ مستقیم و متقابلی به این تحریم ها بدهد، اما از منظر اخلاقی، سیاسی و حقوقی، آمریکا را در موضع دفاعی قرار داده است. جهان امروز، به رغم همه تضادها و رقابت ها، بیش از هر زمان دیگری نیازمند نهادهای مستقلی است که فراتر از قدرت های سیاسی، معیارهای عدالت و حقوق بشر را پاس بدارند.

رهبر انقلاب در مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام (ره) درباره احتمال توقف غنی سازی به آمریکا هشدار دادند

تبیین نقشه راه صنعت هسته ای

زور گویان دانستند و گفتند: این عقلانیت نیست؛ عقلانیت آن است که امام توانست با قوی و مقتدر کردن مردم و کشور، ایران را در دنیا آبرو مند کند و آینده روشنی را پیش روی مردم قرار دهد که ان شاء الله با استمرار حرکت ملی در مسیری که با عقلانیت امام پایه گذاری شد، امنیت پایدار، پیشرفت و رفاه عمومی و ارتقاء بین المللی بیشتری نصیب ملت خواهد شد. رهبر انقلاب بخش دیگری از سخنانشان را به تبیین مسئله ای ملی هسته ای و بیان نکاتی برای آگاهی مردم اختصاص دادند و گفتند: ایران به برکت هوش جوانان و همت دانشمندان پر تلاش خود توانسته از چرخه کامل سوخت هسته ای بر خوردار شود در حالی که کشورهای صاحب این توانایی در دنیا کاملاً معدود هستند. ایشان فواید صنعت هسته ای را منحصر به تولید برق پاک و ارزان ندانستند و افزودند: صنعت هسته ای یک صنعت مادر و اصلی است و بر اساس گزارش های متخصصان و دانشمندان که باید به مردم هم ارائه شود، عرصه های متنوع علوم پایه مهندسی همچون فیزیک هسته ای، مهندسی انرژی، مهندسی مواد و همچنین فناوری های دقیق و حساس در تجهیزات پزشکی، هوافضا و حسگرهای دقیق الکترونیک، وابسته یا متأثر از صنعت هسته ای است. حضرت آیت الله خامنه ای فواید صنعت هسته ای در بخش پزشکی و دارویی برای تشخیص یادرمان بیماری های سخت و همچنین تأثیر این صنعت در صنایع مرتبط با کشاورزی و محیط زیست را از دیگر عرصه های کاربردی آن بر شمرند و گفتند:

۲۰ در صدر، در داخل تولید کردند. رهبر انقلاب، حرف اول و مطالبه آمریکایی ها در موضوع هسته ای را محرومیت کامل ایران از این صنعت و فواید گوناگون آن برای مردم و همچنین بی کار و مایوس شدن هزاران پژوهشگر و دانشمند جوان هسته ای خواندند و گفتند: سرمداران بی ادب و گستاخ آمریکا این خواسته را به زبان های مختلف تکرار می کنند. ایشان واقیعت مطالبات زور گویانه آمریکا را مخالفت با پیشرفت و استغنائی ملت ایران دانستند و تأکید کردند: این حقایق را گفتیم تا ملت ایران تا حدودی در جریان قرار بگیرد؛ مسئولان هم باید بیشتر توضیح دهند. حضرت آیت الله خامنه ای با تأکید بر اینکه «پاسخ ما به باوه گویی های دولت پر سر و صدا و بی تدبیر آمریکا معلوم است»، اظهار عجز چند سال قبل یکی از رؤسای جمهوری آمریکا را مبنی بر اینکه اگر می توانستم پیچ و مهره های صنعت هسته ای ایران را باز می کردم، یادآوری کردند و افزودند: امروز پیچ و مهره های صنعت هسته ای ما بسیار محکم تر شده است و همه چنان که آن رئیس جمهوری اعتراف کرد که نتوانست کاری از پیش ببرد، حاکمان امروز صهیونی و آمریکایی به بداند که در این مورد هیچ غلطی نمی توانند بکنند. ایشان اولین حرف جمهوری اسلامی به طرف آمریکایی و دیگر مخالفان صنعت هسته ای ایران را زیر سؤال بردن مبنای حقوقی ادعاهای آنها دانستند و گفتند: حرف ما به آنها این است که اختیار ملت ایران به دست خودش است. شما چه کاره هستید و از چه موضع حقوقی در خصوص داشتن یا نداشتن غنی سازی ما دخالت می کنید؟ رهبر انقلاب در بخش پایانی سخنانشان با اشاره به جنایات حیرت انگیز و غیر قابل باور رژیم صهیونیستی در غزه که با ایجاد مرکز بی عنوان تقسیم غذا مردم را به رگبار می بندند، گفتند: این حد از پستی، خبائت، شقاوت و شرارت واقعاً حیرت آور است. ایشان آمریکا را شریک جنایات رژیم صهیونیستی خواندند و افزودند: به همین دلیل است که اصرار داریم آمریکا باید از این منطقه خارج شود.

شورش بزرگ علیه ترامپ

حزب جمهوری خواه بود و نقشی بی بدیل را در پیروزی ترامپ برابر کامالا هریس ایفا کرد. اما حالا او به نظر می رسد هم در سودای اعمال فشار بر جمهوری خواهان برای جدا کردن راهشان از ترامپ است و هم در اندیشه ایجاد یک حزب سوم برای بر هم زدن معادله تاریخی دو حزبی در آمریکا است. محور اصلی اختلاف، لایحه مالیاتی بزرگی است که ترامپ آن را «One Big Beautiful Bill» نام نهاده است (لایحه بزرگ و زیبا) — لایحه ای که به گفته کاخ سفید، می تواند رشد اقتصادی آمریکا را به سطحی بی سابقه برساند اما بر اساس ارزیابی دفتر بودجه کنگره، این لایحه ممکن است تا یک دهه آینده، کسری بودجه آمریکا را ۲.۵

گروه سیاسی: ناقوس مرگ اتحاد ثروتمندترین و قدرتمندترین فردهای جهان، خیلی زودتر از آن چه که انتظار می رفت، به صدا در آمد. آب دو قلدر و خودشیفته، همان گونه که انتظار می رفت از یک جوی نگذشت و عاشقانه روابط آن ها به یک دشمنی تمام عیار تبدیل شد. نه تنها دعوی میان دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا و ایلان ماسک، کارآفرین و رئیس شرکت تسلا، در فضای مجازی علنی شده، حالا به نظر می رسد ثروتمندترین مرد جهان برای سقوط ترامپ دست و پا نیز می زند. به گزارش «نقش جهان»، ایلان ماسک در رقابت های انتخاباتی ریاست جمهوری و کنگره با اهدای بیش از ۲۹۱ میلیون دلار برترین اهداکننده به

تریلیون دلار افزایش دهد. ایلان ماسک که ریاست «اداره کارآمدسازی دولت» (DOGE) را بر عهده داشت، از مخالفان سرسخت این لایحه بوده است. او معتقد است که این طرح نه تنها با برنامه های کاهش هزینه دولت در تضاد است، بلکه با حذف معافیت های مالیاتی برای خودروهای برقی، به شرکت تسلا، ضربه مستقیم وارد می کند. ابراز نارضایتی ماسک نسبت به طرح مالیاتی جدید ترامپ، واکنش تند رئیس کاخ سفید را به همراه داشت. ترامپ بلافاصله اختلاف نظر را تایید و در پیامی تهدید کرد که کمک های دولتی به شرکت های متعلق به ماسک، از جمله تسلا و اسپیس ایکس، را قطع خواهد کرد.

یادداشت

حمایت ۳ میلیون واحدی شاخص کل بورس تحت تاثیر اخبار سیاسی و اقتصادی از دست رفت

بازگشت ترديدها به بازار سرمایه

گروه اقتصاد کلان: بازار سهام در معاملات دیروز مانند روزهای معاملاتی اخیر شاهد افت و ریزش شدید شاخص ها بود؛ نکته مهمی که ریزش های دیروز را مستلزم توجه بیشتر می کند از دست رفتن حمایت مهم سه میلیون واحدی شاخص کل بورس است. به گزارش «نقش جهان»، عوامل متعددی در شکست این حمایت موثر بودند؛ از توقف چند نماد مهم بورسی و تعیین تکلیف نشدن عرضه خودرودر بورس کالا گرفته تا انتشار اخبار مهم از مذاکرات ایران و آمریکا عوامل موثر بر بی اعتمادی سرمایه گذاران بودند؛ طوری که حتی ارزنده بودن بسیاری نمادها نیز نتوانست موجب اشتیاق سرمایه گذاران برای خرید سهام شود. گفتنی است که بازار سرمایه در طول هفته های گذشته روزهای پر تنش را سپری کرده است؛ روندی نزولی که به وضوح از یک نقطه مشخص آغاز شد و تاکنون نیز ادامه یافته است. بررسی دقیق تر شرایط بازار نشان می دهد که این ریزش تنها به عوامل اقتصادی محدود نمی شود بلکه متغیرهای سیاسی و تصمیمات غیر شفاف نیز نقش پررنگی در آن ایفا کرده اند. در این میان، یکی از نقاط عطف مهم، افشای نامه ای درباره واگذاری خودروسازان به مدیران عامل دو خودروساز بزرگ کشور (ایران خودرو و سایپا) بود؛ نامه ای که اگر چه به ظاهر در حوزه سیاست گذاری صنعتی تلقی می شود، اما عملاً اثر روانی منفی قابل توجهی بر بازار سرمایه گذاشت. از زمان انتشار خبر این نامه، فضای روانی بازار به شدت متأثر شد. این نامه حاوی پیام هایی بود که سرمایه گذاران آن را نشانه ای از بازگشت به دخالت های دستوری و سیاسی در بنگاه های اقتصادی بزرگ کشور تلقی کردند. اگر چه سخنگوی دولت سعی کرد با

صدور بیانیه ای فضا را مدیریت کند، اما واکنش بازار نشان داد که این تلاش کافی نبوده است. شاخص کل بورس دقیقاً از همان روز روند نزولی به خود گرفت و تاکنون نیز نتوانسته خود را بازسازی کند. علاوه بر این موضوع توقف ابلاغ قیمت های جدید خودرو و بلا تکلیفی در سیاست گذاری، تنها یکی از تبعات این مسئله بود. شوک وارده از این نامه موجب شد بسیاری از فعالان بازار، به ویژه صندوق های اهرمی که نقش مهمی در حجم معاملات روزانه دارند، تصمیم به کاهش فعالیت خود بگیرند. این موضوع نه تنها ارزش معاملات را به شدت کاهش داد، بلکه با ایجاد رکود در صندوق ها، بخش بزرگی از بازار به ورطه سقوط کشانده شد. نکته قابل توجه دیگر، نقش تحولات سیاسی به ویژه در حوزه سیاست خارجی در روند حرکتی بازار سرمایه است. در هفته های ابتدایی امسال، بازار با امید به بهبود مذاکرات ایران و آمریکا، وارد یک رالی صعودی شد. آغاز گفتگوها و انتشار برخی اخبار مثبت، موجب افزایش سطح خوش بینی و جذب سرمایه های خرد به بازار شد. اما با طولانی شدن فرآیند مذاکرات و بروز برخی تنش ها در سطح بین الملل، این امیدواری رنگ باخت و سرمایه گذاران دوباره در موقعیت

فروش قرار گرفتند. از سوی دیگر، موضوع قطعنامه احتمالی علیه ایران در شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی نیز به یکی از دغدغه های جدی فعالان بازار تبدیل شده است. هر چند که این موضوع هنوز در حد گمانه زنی است، اما فضای نااطمینانی ایجاد شده، خود به تنهایی می تواند موجب تضعیف بازار سرمایه شود. بر این اساس، بازار در روزهای اخیر بیش از آنکه به واقعیت های اقتصادی واکنش نشان دهد، به دلیل نبود چشم انداز روشن سیاسی، به شدت تحت تاثیر شایعات و اخبار نیمه رسمی قرار گرفته است. در چنین شرایطی، انتظار می رفت که سازمان بورس و اوراق بهادار با اقدامات حمایتی و شفاف سازی های لازم، نقش فعالی در کاهش التهاب بازار ایفا کند؛ اما واقعیت این است که چنین اتفاقی رخ نداده است. در گذشته، در مواجهه با بحران های مشابه، مسئولان بازار سرمایه از جمله رئیس سازمان بورس با اتخاذ مواضع روشن و اقدامات عملی نظیر تشکیل جلسات فوری با حقوقی ها یا اطلاع رسانی شفاف درباره اقدامات آتی، سعی در بازگرداندن آرامش به بازار داشتند. اما این بار، نهاد ناظر ترجیح داده است سکوت کند. نه تنها واکنشی از سوی سازمان نسبت به نامه محسن رضایی دیده نشد، بلکه جلسات

حمایتی با نهادهای حقوقی که پیش تر به صورت منظم برگزار می شد، عملاً تعطیل شده است. فعالان بازار از نبود یک استراتژی مشخص و قابل اتکا در قبال بحران های اخیر گلایه دارند. به اعتقاد بسیاری، رئیس فعلی سازمان، سیاستی خنثی در پیش گرفته و از ورود جدی به مسائل روز بازار پرهیز می کند؛ سیاستی که در نهایت موجب فرسایش اعتماد عمومی و فرار سرمایه ها از بازار شده است. اکنون این سوال مطرح است که آیا بازار می تواند بار دیگر خود را بازیابی کرده و به سطح سه میلیون واحدی بازگردد یا روند نزولی همچنان ادامه دار خواهد بود؟ پاسخ به این پرسش، بیش از آنکه در متغیرهای اقتصادی نهفته باشد، به تحولات سیاسی و نحوه عملکرد نهادهای تصمیم گیر وابسته است. اگر مذاکرات به نتایج ملموسی منجر شود و سازمان بورس نیز از حالت انفعال خارج شده و نقش فعالی ایفا کند، می توان به احیای بازار امیدوار بود. در غیر این صورت، بازار سرمایه نه تنها از اهداف حمایتی دولت در تحقق سرمایه گذاری برای تولید عقب خواهد ماند، بلکه ممکن است با خروج بیشتر سرمایه ها، دچار یک بحران عمیق تر شود؛ بحرانی که نه تنها شاخص را به پایین تر از سطح کنونی سوق می دهد، بلکه اعتماد عمومی به بازار سرمایه را به طور بنیادین تضعیف خواهد کرد. احمد اشتیاقی کارشناس بازار سرمایه در گفتگو با «نقش جهان»، پیرامون علت سقوط شاخص کل بورس به عددی پایین تر از ۳ میلیون واحد اظهار کرد: به نظر من، افت شاخص بیش از هر چیز ناشی از نوعی به هم ریختگی نبود دیدگاه بلندمدت در معاملات بازار بود. در واقع، حدود ۸۰ درصد از خریداران سهام در ماه های اخیر، دیدگاه های کوتاه مدت و سودهای نوسانی داشتند.

تامین مالی تولید نیازمند مشوق های هدفمند

■ سیاوش غیبی پور، کارشناس مسائل اقتصادی کنترل تورم به عنوان مأموریت اصلی بانک مرکزی، موضوعی مجرد و منفک از سایر متغیرهای اقتصادی نیست. در سالی که با شعار «سرمایه گذاری در تولید» نامگذاری شده، این نهاد پولی با چالش های دوگانه مواجه است. از یکسو باید ارزش پول ملی را حفظ کند و از سوی دیگر بسترهای لازم برای هدایت نقدینگی به سمت بخش مولد را فراهم آورد. تجربه جهانی نشان می دهد که این تعادل، نیازمند سیاست گذاری هوشمندانه و استفاده از ابزارهای متنوع است. در شرایط کنونی اقتصاد ایران، بخش خدمات به دلیل سودآوری بالاتر، منابع بانکی را به خود جذب کرده و این امر به حاشیه رانده شدن صنعت و کشاورزی انجامیده است. بانک مرکزی می تواند با ابزارهایی مانند تعیین سقف اعتباری، اعمال مشوق های هدفمند و نرخ گذاری ترجیحی، جریان منابع را به سمت بخش های تولیدی سوق دهد. اما مشکل اصلی اینجاست که بانک مرکزی به تنهایی قادر به ایجاد این تحول نیست و نیازمند همکاری سایر نهادهاست. برای مثال، اعمال معافیت های مالیاتی برای بخش تولید یا پرداخت یارانه های هدفمند می تواند مکمل اقدامات بانک مرکزی باشد. یکی از راهکارهای موثر، سهمیه بندی تسهیلات بانکی بر اساس اولویت های اقتصادی است. در دوره ای که کشور با بحران مسکن مواجه است، باید سهم بیشتری از منابع به این بخش اختصاص یابد و در مقطع دیگر، اولویت با صنایع مادر باشد. این انعطاف پذیری در سیاست گذاری می تواند به بهبود تولید کمک شایانی کند. بیش از ۹۰ درصد بار تامین مالی در ایران بر دوش شبکه بانکی است که این امر فشار مضاعفی بر این بخش وارد کرده است. در حالی که در اقتصادهای پیشرفته، منابع تامین مالی متنوع تر هستند و شامل سرمایه گذاری خارجی، بخش خصوصی داخلی و بازار سرمایه می شوند، ایران به دلیل ضعف بخش خصوصی و تحریم ها، این تنوع وجود ندارد. شرکت های بزرگ خارجی به دلیل نگرانی از تحریم ها و مشکلات نقل و انتقال مالی، تمایلی به سرمایه گذاری در ایران ندارند. از سوی دیگر، بخش خصوصی داخلی نیز به دلیل نبود ثبات در سیاست ها و قیمت گذاری های دستوری، انگیزه کافی برای ورود به پروژه های بزرگ را ندارد. راه حل این معضل، توسعه ابزارهای مالی نوین مانند اوراق ثانویه و معامله مطالبات بانکی است. در بسیاری از کشورها، بانک ها مطالبات خود را به شرکت های ثالث می فروشند و این امر به کاهش فشار بر تراز نامه آنها کمک می کند، اما در ایران این سازو کار هنوز به بلوغ نرسیده است. سرمایه گذاری موفق تنها به اقدامات بانک مرکزی وابسته نیست، بلکه نیازمند هماهنگی تمامی نهادهای اقتصادی، قانونی و اجرایی است. یک سرمایه گذار داخلی یا خارجی پیش از هر چیز به ثبات قوانین، سهولت مقررات گمرکی و مالیاتی و امنیت سرمایه گذاری نیاز دارد. در ایران، نگاه بخشی حاکم است و هر دستگاه تنها به حوزه خود می اندیشد و این ناهماهنگی، فرآیند جذب سرمایه را با دشواری مواجه کرده است. کاهش سهم شرکت های دولتی و واگذاری مدیریت آنها به بخش خصوصی می تواند به بهبود عملکرد اقتصادی بینجامد. اما تجربه سال های اخیر نشان داده که صرف تغییر درصد مالکیت، بدون انتقال واقعی مدیریت، نتیجه بخش نخواهد بود.

۴۵ درصد تولید ناخالص داخلی ایران معاف از مالیات است

می شود و این اعداد از هم کسر می شوند بنابراین به نوعی قابلیت مشخص کردن معافیت های مالیاتی و خروجی گرفتن از آن وجود دارد و از همین خروجی گیری در سال ۱۴۰۰ به عدد ۳۰۰ همت رسیدیم. وی گفت: برای ساماندهی معافیت های مالیاتی لایحه ای تحت عنوان ساماندهی معافیت ها و مشوق ها را تهیه کرده ایم که این لایحه در کنار سایر موارد مانند قانون مالیات جمع درآمدها به اصلاحاتی نیاز داشت. این لایحه در دولت گذشته به مجلس رفت و دوباره در دولت جدید دوباره به دولت برگشت تا برخی از اصلاحات انجام شود و در دولت چهاردهم متناسب به اصلاحات، لایحه جدید شکل گرفت.

کسب و کار هم مواردی وجود دارد که بنابر حکم قانون مشمول مالیات می شود مانند فعالیت های نهادهای فرهنگی. همچنین در نوع درآمدی کسب می شود مانند سود سپرده بانکی، معافیت مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی وجود دارد بنابراین با توجه به این موارد، معافیت های مالیاتی شامل طیف های مختلفی می شود که می توان در آیت های مختلف آن ها را طبقه بندی کرد. سخنگوی سازمان امور مالیاتی با اشاره به امکان شناسایی میزان معافیت های مالیاتی اظهار داشت: اینکه یک فرد حقیقی و حقوقی از چه میزان معافیت مالیاتی برخوردار شده و چه میزان درآمد کسب کرده در اظهار نامه مالیاتی آن ثبت

رقم بالایی محسوب می شود. وی گفت: البته اگر فقط معافیت ها را در نظر بگیریم و نه عدم مشمولیت های قانونی، این عدد قابل توجه تر خواهد بود. در سال ۱۴۰۰ پژوهش هایی انجام شده که بر اساس نتایج آن، به اندازه ۳۰۰ همت صرفاً درآمد مالیاتی از دست رفته داشته ایم که البته معافیت مالیاتی از این عدد بیشتر است. موحدی با اشاره به موارد معافیت های مالیاتی که نیاز به ساماندهی دارد، افزود: معافیت های مالیاتی مناطق کم بر خوردار و کمتر توسعه یافته، معافیت های مالیاتی مناطق آزاد، شهرک های صنعتی و ... مواردی از این دست معافیت های مالیاتی هستند که سهم قابل توجهی در معافیت ها دارند و در نوع فعالیت های

گروه اقتصاد کلان: مهدی موحدی، سخنگوی سازمان امور مالیاتی در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایلنا درباره اقدامات این سازمان برای ساماندهی معافیت های مالیاتی اظهار داشت: طبق مطالعات انجام شده درباره میزان معافیت ها و یا عدم مشمولیت های مالیاتی در کشورمان، حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد تولید ناخالص داخلی مشمول مالیات نیست و این عدد از اقتصاد معاف از مالیات است که این عدد در بسیاری از کشورها کمتر از ۱۰ درصد است. سخنگوی سازمان امور مالیاتی ادامه داد: در ایران حداقل ۳ برابر برخی از کشورهای پیشرو این بخش از تولید ناخالص داخلی معاف از مالیات است که

رئیس قوه قضاییه:

پرونده قتل الهه حسین نژاد در نهایت دقت رسیدگی می شود

قانونی، پرونده عاملین ترور این قاضی خود را مورد رسیدگی و صدور حکم قرار دهد. محسنی اژه‌ای در ادامه نشست بار دیگر بر تقویت اتخاذ رویکردهای صیانتی در مجموعه قوه قضاییه تأکید کرد و گفت: همه ما که در قوه قضاییه شاغل هستیم باید نسبت به صیانت از کل مجموعه قضایی و زیرمجموعه‌های خود، احساس مسئولیت و تکلیف کنیم. رئیس عدلیه تأکید کرد: دستگاهی که در آن مشغول به خدمت هستیم را باید همچون خانواده خود بدانیم؛ همانگونه که باید مراقبت کنیم تا اعضای خانواده‌مان لغزش نکنند باید مراقبت کنیم که همکاران‌مان نیز دچار لغزش نشوند و چنانچه نشانه‌های این لغزش را مشاهده کردیم، در همان گام و وهله اول، از فروغلتیدن همکار خود به دامگه فساد و تخلف جلوگیری به عمل آوریم. باید توجه داشت که امروز دشمن مترصد است تا از هر راه، زاویه و فردی که می‌تواند به نظام ما ضربه وارد آورد، رئیس قوه قضاییه با قدرانی از معاون قضایی خود به سبب تمسیت مطلوب امور و کاستن از حجم موجودی پرونده‌ها در این معاونت، خاطر نشان کرد: موجودی پرونده‌ها در معاونت قضایی به مقدار محسوس و قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است؛ این امر در شرایطی تحقق یافته که قاضی جدیدی به این معاونت تزریق نشده و این معاونت با همان ترکیب قضات سابق به مسئولیت‌های خود جامه عمل می‌پوشاند.

پیچیده، دقیق و اطلاعاتی بر پیکره رژیم خبیث صهیونیستی وارد آوردند، در حقیقت قابل ستایش و قدرانی است؛ ارزش این کار بعدها بیشتر عیان خواهد شد؛ اسناد اهری و حساسی کشف شده که به بخش‌های هسته‌ای و غیر هسته‌ای رژیم اشغالگر مرتبط است و اثرات این امر بعدها نمایانگر خواهد شد. رئیس عدلیه با اشاره به دستگیری عاملین ترور قاضی احسان باقری، قاضی خدمت استان فارس، گفت: عاملین ترور قاضی احسان باقری با بکارگیری شگردهایی سعی در اختفا و فرار داشتند که نیروهای مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه با همراهی فراجا و دستگاه اطلاعاتی، نسبتاً سریع اقدام به شناسایی و دستگیری این عناصر کردند. محسنی اژه‌ای تصریح کرد: جا دارد از همین تریبون از اقدامات این عوامل کمال قدرانی را داشته باشم و خطاب به مرجع قضایی مربوطه نیز تأکید کنم که در نهایت دقت و سرعت، وفق موازین

به دقت برای مردم اطلاع‌رسانی کرد اما از نشر شایعات، حدسیات و گمانه‌زنی‌ها پرهیز کنید تا روان مردم دچار تشویش و اضطراب نشود. رئیس قوه قضاییه افزود: همگان امروز شاهد استیصال رژیم آمریکا در برابر ایران اسلامی هستند؛ آمریکایی که در مقطعی برای مذاکره با ایران حتی به التماس افتاد، اکنون مدام تغییر موضع می‌دهد و با خیانت، خواسته‌های ایران دارد که به یقین تحقق نمی‌پذیرد و ایران اسلامی از حرکت در مسیر پیشرفت علمی و هسته‌ای و غنی‌سازی دست نمی‌کشد و همه اینها ناشی از اقتداری است که به برکت هدایت‌های ولی فقیه ایجاد شده است و دشمنان از درک این امر عاجزند. رئیس دستگاه قضا با اشاره به شاهر کار اطلاعاتی سر بازار گمنام امام زمان (عج) در دستیابی به انبوهی از اسناد اهری و رژیم صهیونیستی، گفت: ضربه استثنایی و مهلکی که سر بازار گمنام امام زمان (عج) در وزارت اطلاعات در نتیجه اقدامات

گروه اجتماعی: رئیس قوه قضاییه با اشاره به قتل خانم «الهه حسین نژاد»، خطاب به مرجع قضایی گفت: این پرونده در نهایت دقت و سرعت رسیدگی و وفق قانون به محاکمه متهم اقدام شود. به گزارش «نقش جهان»، حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه‌ای در نشست شورای عالی قوه قضاییه، افزود: مجدد به خانواده مرحومه حسین نژاد تسلیت عرض می‌کنم؛ حقیقتاً اتفاق رخ داده تألم بر انگیز بود؛ جا دارد از اقدامات فراجا و اداره آگاهی در شناسایی و دستگیری قاتل نیز علی‌رغم وجود سرخ‌های محدود، تشکر کنم. محسنی اژه‌ای ادامه داد: در این قضیه، مردم بر پایه احساسات دینی، ملی و عواطف انسانی، پیگیر موضوع بودند که این امر از جهاتی، بسیار ارزنده است؛ با این وجود باید توجه داشت که مبادا در چنین مواقعی، رسانه‌های عمومی، انسان‌رسانه‌ها و حتی خود شهروندان که کاربران شبکه‌های اجتماعی هستند، در دام معاندین بیفتند و ناخواسته، امنیت روانی مردم را مخدوش کنند. رئیس عدلیه اظهار کرد: نباید اجازه نشر و فراگیر شدن شایعات را در این قضایا داد چرا که امنیت روانی مردم بدین واسطه مخدوش می‌شود؛ در این قبیل موارد باید توجه داشت که ممکن است فرضیات و یافته‌های اولیه تحقیقات با نتایجی که در ادامه تحقیقات حاصل می‌شود، تفاوت داشته باشد؛ بنابراین در ضمن اینکه باید یافته‌های تحقیقات را

افزایش شارژر تاکسی‌های برقی تهران به ۱۸۳ نازل

بیش از ۲۰ نقطه از شهر تهران به ایستگاه‌های شارژر برق سریع و آهسته مجهز شده‌اند تا تعداد شارژرهای تاکسی برقی در پایتخت به ۱۸۳ نازل افزایش یابد. طبق اعلام شهرداری تهران، به تازگی ۱۲ ایستگاه بعثت و تقی‌آباد نیز وارد مدار خدمات‌رسانی شده‌اند که نقش بسزایی در ارتقای ظرفیت شارژر ایفای می‌کنند. ایستگاه بعثت با ۸۰ نازل شارژر سریع ۶۰ کیلووات و ایستگاه تقی‌آباد با ۲۰ نازل شارژر سریع ۱۲۰ کیلووات، در مجموع امکان شارژ روزانه بیش از یک هزار و ۵۰۰ دستگاه تاکسی برقی را تنها در این دو مرکز فراهم می‌کند. براساس این گزارش، مدت زمان متوسط هر عملیات شارژ حدود ۴۰ دقیقه در نظر گرفته شده و این ایستگاه‌ها در ساعات روز بطور اختصاصی در اختیار تاکسی‌های برقی هستند.

دار چین و گل محمدی، محافظ هموگلوبین خون در برابر گاز ازن

محققان مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک دانشگاه تهران، نقش آنتی‌اکسیدانی ادویه‌ دارچین و گل محمدی و مشتقات آن مانند گلاب را اثبات کردند. به گزارش دانشگاه تهران، یافته‌های پایان‌نامه مانده محلوجی، دانشجوی کارشناسی ارشد بیوشیمی با عنوان «مطالعه تأثیر سینامالدهید و فنیل اتیل الکل بر تغییر PH خون و اختار هموگلوبین در نمونه‌های خون اثر داده شده با اوزون در غلظت بالا» به راهنمایی عارفه سیدعربی، دانشیار گروه بیوشیمی مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک دانشگاه تهران، نشان می‌دهد که ماده مؤثره ادویه دارچین و همچنین گل محمدی و مشتقات آن مانند گلاب، نقش آنتی‌اکسیدانی قابل توجهی در خود دارند. در این پژوهش، تغییر ساختار پروتئین هموگلوبین، که فراوان‌ترین پروتئین موجود در خون است، تحت تأثیر گاز ازن در بالاترین غلظت، مورد بررسی قرار گرفت.

کاهش ۳۵ درصدی تقاضا برای مهاجرت از سوی پرستاران

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: در حوزه پرستاری، میزان تقاضا برای تأییدیه حسن انجام کار (گوداستندینگ) در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ حدود ۳۵ درصد کاهش داشته و همچنین در حوزه پزشکی نیز این کاهش حدود ۱۸ درصد بوده است. محمدرضا ظفرقندی افزود: یکی از شاخص‌هایی که همواره مورد توجه و بررسی ما است، میزان مهاجرت نخبگان به ویژه در حوزه سلامت، شامل پزشکان و پرستاران است. وی اظهار کرد: در بررسی‌هایی که انجام می‌دهیم، یکی از معیارهای ارزیابی میزان تمایل به مهاجرت، تقاضا برای تأیید صلاحیت یا دریافت نامه‌ای به نام «گود استندینگ» (Good Standing) است، این نامه نشان‌دهنده میزان علاقه‌مندی افراد به دریافت مدارک لازم برای مهاجرت است. ظفرقندی تصریح کرد: آنچه در سال گذشته اتفاق افتاده، کاهش قابل توجهی در تقاضای دریافت این نامه، هم در رشته پزشکی و هم در رشته پرستاری بوده است. وی گفت: این موضوع قابل تحلیل است و تحلیل آن بحث مفصلی را می‌طلبد، اما در هر صورت این کاهش می‌تواند نشانه‌ای باشد که باید با دقت بررسی، تحلیل و پیگیری شود.

سخنگوی قوه قضاییه:

حجت‌الاسلام صدیقی در جریان بازداشت بستگانش هیچگونه پیگیری نداشتند

صبر کنیم چرا که در حالی که پرونده در حال تحقیقات مقدماتی است قانون اجازه اظهار نداده است اما اجمالا اتهامات مالی است. سخنگوی قوه قضاییه تصریح کرد: خود حاج آقای صدیقی هم به صراحت اعلام کردند که تابع قانون هستند و هیچگونه پیگیری نداشتند و حاضر هستند به جریان دادرسی کمک کنند. سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ به سوالی درباره دستگیری فروشندگان داروهای سقط جنین در بازار آزاد و افرادی که در منزل یا مراکز غیر مجاز اقدام به سقط جنین می‌کنند، گفت: داروهای سقط جنین فقط از طریق مراکز درمانی بیمارستانی دارای مجوز وزارت بهداشت توزیع می‌شود. وی ادامه داد: این داروها هم به بیمار داده نمی‌شود بلکه به پزشک داده می‌شود تا به بیمار تزریق کند و جزو داروهایی هستند که اجازه تحویل به بیمار را ندارد. جهانگیر با اشاره به تبلیغات داروهای سقط جنین در شبکه‌های اجتماعی گفت: پلیس این موارد را رصد می‌کند و دستگاه قضایی نیز طبق دستوری که دادستانی کل کشور به تمام دادستانی‌های سراسر کشور داده و معاونت قضایی مجازی دادستانی کل کشور هم این مساله را رصد می‌کند تا با افرادی که این داروها را تبلیغ می‌کنند اقدامات لازم را به عمل آورد. در مواردی هم اگر این داروها در مطب‌های پزشکان یا اماها کشف شود آن مطب پلمب می‌شود.

خودرو دارای بیمه پرداخت شده و برای ۵۵۱ دستگاه خودرو فاقد بیمه نیز پرداخت خسارت‌ها انجام شده است و خسارت مابقی نیز پس از اعلام شماره حساب ظرف دو روز پرداخت خواهد شد. جهانگیر درباره دیه مصدومان افزود: مبلغ دیه مصدومان هم تأمین شده است و به ۷۵ نفر از افرادی که گواهی قطعی داشتند پرداخت شده و مابقی نیز در حال انجام است. سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ به سوال خبرنگار ایرنا درباره اقدامات دستگاه قضا در قتل الهه حسین نژاد با توجه به حساسیت ایجاد شده در جامعه و ایجاد برخی نگرانی‌ها در مردم از بابت امنیت روانی گفت: دستگاه قضایی مطابق وظیفه و با دستور رئیس قوه قضاییه بررسی ابعاد این قتل را پیگیری و اطلاع‌رسانی متناسب با شرایط به نحوی که در افکار عمومی ناامنی ایجاد نشود، اقدام کرد. جهانگیر افزود: اکنون پرونده در مرحله تحقیقات مقدماتی است و مانند پرونده‌های دیگر باید روند تحقیقات را طی کند. سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ به سوالی درباره موضوع دستگیری فرزندان حجت‌الاسلام والمسلمین کاظم صدیقی گفت: در خصوص دستگیری که اشاره کردید افرادی بیش از ۱۰ روز قبل دستگیر شدند. وی ادامه داد: تعداد بازداشتی‌ها ۶ نفر هستند که یکی از آنها فرزند حاج آقای صدیقی و همسر وی (عروس خانواده) است. جهانگیر اضافه کرد: در خصوص موضوع اتهامات باید

گروه اجتماعی: سخنگوی قوه قضاییه با تأکید بر عزم جدی دستگاه قضا در مقابله با مطالبه با حق رهبر معظم انقلاب و مردم در خصوص مبارزه با فساد گفت: قوه قضاییه بدون هیچ‌گونه تبعیض و خط قرمز به صورت همه جانبه و جدی موضوعات را پیگیری می‌کند. به گزارش «نقش جهان»، اصغر جهانگیر در نشست خبری در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه پرونده انفجار بندر شهید رجایی چند متهم دارد و آیا تحقیقات پرونده منجر به صدور کیفرخواست و ارسال به دادگاه شده است؟ گفت: همانگونه که قبلاً اعلام شد این پرونده بزرگ، پیچیده و وسیع است و دستگاه قضایی بلافاصله اقدامات متعددی را در دستور کار قرار دارد. وی ادامه داد: تاکنون ۲ هزار صفحه تحقیقات و مستندات جمع‌آوری شده است و حدود ۷۰ نفر به عنوان متهم و مطلع احضار شدند همچنین در این پرونده قرار اجاب به کارشناسان فنی و متخصص صادر شده است کارشناسان نسبت به بازدید از محل و اخذ مستندات اقدام کردند و اکنون در انتظار وصول نظرات هستیم. وی با اشاره به فوت ۵۸ نفر در این حادثه افزود: جانبازان دیه تمام متوفیان ظرف ۴۸ ساعت تأمین و تاکنون ۴۱ نفر دیه به حساب اولیای دم واریز شده است و مابقی نیز در حال پیگیری و انجام است. وی درباره پرداخت خسارت به خودروهایی آسیب دیده در این حادثه گفت: خسارت ۸۷۰ دستگاه

روی خط خبر

«نقش جهان» گزارش می دهد

منتفی شدن افزایش قیمت حامل های انرژی

گروه انرژی: ماجرای اعتراض کامیون داران جدا از همه فراز و فرودها و بالا و پایین هایی که داشت، دولت را در برابر یک نتیجه مهم و کلیدی قرار داد و آن اینکه رونداصلاح قیمت حامل های سوخت در کشور به این سادگی ها امکان پذیر نخواهد بود. دولت در شرایطی پس از برگزاری جلسات پی در پی با کامیون داران تصمیم گرفت، گازوئیل را با ۳۰۰ تا ۳۰۰ تومانی، ۲۰ هزار تومانی و ۵۰ هزار تومانی عرضه کند که از سال ۸۹ هیچ افزایش قیمتی برای گازوئیل اعمال نشده بود. اما همین تصمیم نیم بند هم با مقاومت روبه رو شد تا جایی که دولت ناچار به عقب نشینی شد. در سال ۸۹ قیمت بنزین ۴۰۰ تومان و قیمت گازوئیل ۳۰۰ تومان در نظر گرفته شد. این در حالی است که قیمت بنزین طی این بازه زمانی از ۴۰۰ تومانی به ۷۰۰ تومانی (آذر ۸۹) و از ۷۰۰ تومانی به هزار تومانی (سال ۹۳) و پس از آن بنزین سه سیمه ای به ۱۵۰۰ تومان (آبان ۹۸) و بنزین آزاد به ۳ هزار تومان افزایش یافت. در این کش و قوس ها اما قیمت گازوئیل روی همان عدد ۳۰۰ تومانی باقی مانده بود. دولت چهاردهم برای اصلاح قیمت حامل های انرژی تصمیم گرفت که راهبرد ۳ تریخی کردن قیمت گازوئیل را از طریق هماهنگی با تشکل های کامیون داران اجرایی کند. اما پس از اعتراضات کامیون داران دولت ناچار به عقب نشینی شد و نرخ گازوئیل را به اعداد قبلی بازگرداند. در این شرایط پرسشی که در افکار عمومی مطرح شده آن است که اگر ایده های دولت برای واقعی سازی نرخ بنزین محقق و اجرایی شود، فضای جامعه به چه سمتی می رود؟ آیا دولت با توجه به فضای عمومی جامعه

امکان افزایش قیمت حامل های انرژی را پیدا می کند یا نه؟ «نقش جهان» برای یافتن پاسخی برای این پرسش سراغ دیدگاه های کارشناسی رفته تا نوری به عبادپنهان بحث گران کردن حامل های سوخت در ایران بتاباند. حسن مرادی نماینده ادوار مجلس و یکی از کارشناسان حوزه انرژی در گفتگو با «نقش جهان» درباره راهبردهای دولت برای افزایش قیمت حامل های سوخت و اینکه چرا این افزایش قیمت با واکنش تند جامعه مواجه می شود؟ می گوید: «واقعیت آن است که هر کالا و خدماتی در این کشور گران می شود و آب و از آب تکان نمی خورد. اما هر زمان که بحث افزایش قیمت حامل های سوخت و انرژی در ایران به میان می آید، انگار که آسمان به زمین رسیده که مدام فریاد اعتراض و اعتصاب و مخالفت و انتقاد به آسمان بلند می شود. این در حالی است که مطابق نرخ تورم هر کالا و خدماتی در کشور مشمول افزایش قیمت می شود. این موضوع نیازمند کالبدشکافی و واکاوی دقیق است. به نظر دولت، قبل از هر اقدامی باید به فکر اقلان افکار عمومی باشد. باید به مردم گفته شود ادامه شرایط فعلی باعث افزایش قاچاق سوخت

دانه وسیعی از اقلام و کالاها همچنین خدمات تاثیر می گذارد. از نرخ اجاره بهای مسکن گرفته تا حمل و نقل، لوازم یدکی پوشاک و... پس از گرانی بنزین با افزایش قیمت مواجه می شوند. بنابراین مردم احساس می کنند گران شدن قیمت بنزین مستقیماً معیشت آنان را هدف قرار می دهد. اما مردم باید بدانند، روزانه حدود ۲۰ میلیون لیتر بنزین در این کشور به ترکیه، افغانستان، پاکستان، عراق و... قاچاق می شود. تاووم یک چنین وضعیتی اقتصاد ایران را نحیف و کسری بودجه دولت را عمیق تر می سازد. او می گوید: «به نظر ما این بحث باید در دانشگاه ها، مراکز تحقیقاتی و رسانه ها از منظر تحلیلی مورد بررسی دقیق قرار بگیرد. برای این منظور نیازمند فرهنگ سازی و تولید محتوای مناسب هستیم. باید با بالابردن نظارت ها به گونه ای برنامه ریزی شود که تاثیر افزایش قیمت بنزین در گرانی سایر اقلام و خدمات مهار شود. از سوی دیگر دولت باید عواقب واقعی نشدن قیمت حامل های سوخت را برای مردم تشریح کند. نهایتاً با اقلان افکار عمومی و تشریح راهبردهای کلان، تصمیماتی که منجر به اصلاح قیمت حامل های انرژی می شود اتخاذ شوند.» اما اگر قرار باشد اصلاحی در قیمت حامل های انرژی صورت گیرد، این افزایش باید ذیل چه مکانیسمی صورت گیرد؟ مدیر عامل پیشین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران در پاسخ به این پرسش می گوید: «اگر روند افزایش قیمت پلکانی سوخت که از دهه ۸۰ در دستور کار قرار گرفته بود؛ ادامه پیدا کرده بود ما به نتیجه مطلوب و هدف تعیین شده می رسیدیم.

سرمایه گذاری ۵ میلیارد دلاری پتروشیمی برای خاموشی مشعل ها

مدیر اجرایی شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تأکید بر نقش این صنعت در کاهش آلودگی مشعل سوزی، از سرمایه گذاری ۵ میلیارد دلاری پتروشیمی ها برای جمع آوری گازهای مشعل خبر داد. به گزار گروه اقتصادی از باشگاه خبرنگاران داود عمادی با اشاره به سهم اندک ۸ تا ۹ درصدی صنعت پتروشیمی از آلودگی مشعل سوزی در صنعت نفت به دلیل حفظ شرایط ایمن واحدهای نقش صنعت پتروشیمی در جمع آوری گازهای مشعل تأکید و بیان کرد: صنعت پتروشیمی حدود ۵ میلیارد دلار برای جمع آوری گازهای مشعل در بالادست برای تأمین خوراک پتروشیمی ها سرمایه گذاری کرده است؛ شرکت های پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج فارس، پالایش گاز هویزه خلیج فارس، دهلران و پتروشیمی مارون شرکت هایی هستند که در این زمینه سرمایه گذاری کرده اند. وی تشریح برنامه چندساله خاموشی مشعل ها افزود: ۵۹ مشعل منطقه شرق کارون با تکمیل طرح جمع آوری گازهای مشعل از سوی شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس، جمع آوری می شوند که ۹ مشعل تاکنون خاموش شده است.

چرا صنعت برق با وجود افزایش گاز هنوز زمین گیر است؟

رسول جعفری، یکی از مدیران اسبق واحد بهره برداری نیروگاه های گازی کشور در خصوص چالش های برق کشور می گوید: این یک سوء تفاهم بزرگ است که افزایش خوراک گاز الزاماً به معنی افزایش واقعی تولید برق است. بسیاری از نیروگاه های ما به دلیل فرسودگی، نبود قطعات، یا حتی نقایص فنی، آماده جذب این خوراک نیستند یا فقط بخشی از ظرفیت شان را عملیاتی می کنند. گاز هست اما برق عملی به شبکه تحویل داده نمی شود. وی ادامه می دهد: اکثر نیروگاه های دولتی یا حتی واگذار شده به نیمه خصوصی با کمبود جدی بودجه تعمیرات و خرید قطعات روبه رو هستند. تعرفه پایین برق و بدهی های سازمان های دولتی به نیروگاه ها باعث شده سرمایه گذاری در افزایش راندمان اساساً رخ ندهد. نیروگاه با تکنولوژی دهه ۷۰ عملاً با نیمه از ظرفیت اسمی می چرخد.

قاچاق سوخت سالانه تا ۸ میلیارد دلار منابع کشور را هدر می دهد

قاچاق سوخت پدیده ای مذموم در کشورمان است که گرچه تلاش های زیادی در دولت چهاردهم برای مهار آن در دست اجرا است، اما همچنان از عوامل مهم هدر رفت منابع به شمار می رود. پدیده مذموم قاچاق سوخت مدت ها است گیربان اقتصاد کشورمان را گرفته و باعث هدر رفت منابع زیادی می شود. در دولت چهاردهم و با رسیدگی توسط شخص مسعود پزشکیان رئیس جمهوری تلاش های زیادی برای مهار این پدیده صورت گرفته است. مسلم است که این میزان قاچاق سوخت فقط از استان ها و مناطق مرزی صورت نمی گیرد و به نوعی قاچاق سازمان یافته در جریان است؛ چنانچه در زمستان ۱۴۰۳ خبر سرقت سوخت هواپیما در بندرعباس رسانه ای شد و نشان داد قاچاقچیان با انشعاب غیر مجاز از لوله ۱۰ اینچ سوخت هواپیما را از پالایشگاه نفت ستاره خلیج فارس تحویل انبار نفت شهید رجایی می شدرا به سرقت می بردند.

کارشناس انرژی در گفت و گو با «نقش جهان» از احتمال تشدید ناترازی برق در روزهای آینده می گوید

کاهش خاموشی ها در گرو اصلاح الگوی مصرف

کاهش فشار بر منابع دولتی کمک می کند و هم پایداری تأمین برق برای تولید را افزایش می دهد. اما ورود صنایع به احداث نیروگاه ها یکی از راهکارهای اجرایی برای پاسخگویی به ناترازی فعلی برق برای تابستان پیش روست. باید دید چه راه کارهای دیگری وجود دارد که از طریق آن می توان از تابستان ۱۴۰۴ به سلامت عبور کرد؟ «نقش جهان» در گفتگو با تحلیلگران حوزه انرژی تلاش کرده به این پرسش پاسخ دهد. یکی از راهکارهای ارائه شده، واردات برق است. اما از آنجا که واردات برق مثلاً محمد حسین دیده بان به قرارداد خرید برق استان اردبیل از جمهوری آذربایجان اشاره کرده و معتقد است این روند را برای سایر استان ها هم می توان پیشنهاد کرد. استان های شمالی

که در شرایط فعلی به ذهن ها خطور می کند آن است که دولت با چه مکانیسمی قرار است این ناترازی های گسترده را پوشش دهد؟ دیروز خبری به نقل از وزیر صمت منتشر شد که در آن اتابک از توافق با وزارت نیرو و برای کاهش ناترازی ها و واگذاری مدیریت انرژی به استان ها خبر داد و گفت: «صنایع سنگین باید نیروگاه اختصاصی داشته باشند و شب ها هیچ محدودیتی در تأمین برق وجود نخواهد داشت.» به نظر می رسد دولت به دنبال ورود جدی صنایع به عرصه تولید برق است. چرا که تجربیات سالهای گذشته نشان داده که اتکال صرف به دولت در توسعه زیرساخت های برق نمی تواند پاسخگوی شتاب تقاضا باشد. در مقابل، مشارکت صنایع در احداث نیروگاه های اختصاصی یا تزریق برق به شبکه، هم

نزدیک شدن به ایام تابستان، یکی از پرسش های مهم و کلیدی نحوه مدیریت توزیع و مصرف برق در کشور است. در شرایطی که دولت قبل تلاش می کرد با ایجاد نسبت و تناسبی میان توزیع برق خانگی و برق مصرفی حوزه صنعت و کسب و کار، تعادلی در این بخش ایجاد کند، اما روند خاموشی هادر دولت چهاردهم به گونه ای است که هم در بخش خانگی و هم در حوزه صنعت، خاموشی های وسیعی حاکم شده است. اما همچنان کمبودها پابرجاست؛ پیش «نقش جهان» از بسیاری از واحدهای تولیدی و صنعتی نشان می دهد این واحدها در طول هفته حداقل دو روز با قطعی برق و خاموشی های گسترده مواجه هستند. ضمن اینکه روند قطع برق در بخش خانگی هم تداوم دارد. پرسشی

که در شرایط فعلی به ذهن ها خطور می کند آن است که دولت با چه مکانیسمی قرار است این ناترازی های گسترده را پوشش دهد؟ دیروز خبری به نقل از وزیر صمت منتشر شد که در آن اتابک از توافق با وزارت نیرو و برای کاهش ناترازی ها و واگذاری مدیریت انرژی به استان ها خبر داد و گفت: «صنایع سنگین باید نیروگاه اختصاصی داشته باشند و شب ها هیچ محدودیتی در تأمین برق وجود نخواهد داشت.» به نظر می رسد دولت به دنبال ورود جدی صنایع به عرصه تولید برق است. چرا که تجربیات سالهای گذشته نشان داده که اتکال صرف به دولت در توسعه زیرساخت های برق نمی تواند پاسخگوی شتاب تقاضا باشد. در مقابل، مشارکت صنایع در احداث نیروگاه های اختصاصی یا تزریق برق به شبکه، هم

روی خط خبر

«نقش جهان» تبعات مخالفت مجلس با لایحه کاهش مالیات بر ارزش افزوده را بررسی می کند؛

تصمیم تور می بهارستان نشینان

حیاتی را یکی از ابزارهای تکمیل کننده سیاست ضدتورمی خود تلقی می کرد. با وجود تأکید دولت بر کاهش مالیات بر اقلام حیاتی، مجلس شورای اسلامی با این پیشنهاد مخالفت کرد. شاید بتوان کسری بودجه را به عنوان اصلی ترین دغدغه مجلس در این باره دانست. در حال حاضر یکی از جدی ترین دغدغه های نمایندگان مجلس، کاهش منابع درآمدی دولت در بودجه سالانه بود. در شرایطی که اتکا به نفت به دلیل تحریم ها و نوسانات جهانی محدود شده، و درآمدهای مالیاتی به عنوان اصلی ترین منبع پایدار بودجه شناخته می شوند، حذف یا کاهش مالیات بر ارزش افزوده بر برخی اقلام، به ویژه نهاده های پرمصرف، تهدیدی برای تراز بودجه محسوب می شود. برآوردهای مرکز پژوهش های مجلس نشان می داد که کاهش نرخ مالیات بر این اقلام، ممکن است از درآمدهای دولت را کاهش دهد، که در صورت نبود منابع جایگزین، منجر به کسری بودجه ساختاری خواهد شد. جواد نیک بین عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی در گفتگو با «نقش جهان» درباره علت مخالفت مجلس با لایحه دولت برای کاهش مالیات بر ارزش افزوده دارو، نهاده دامی و کشاورزی اظهار کرد: این لایحه قرار است حدود ۶۵ هزار میلیارد تومان از منابع درآمدی دولت در سال ۱۴۰۴ را کاهش دهد، در حالی که هیچ منبع جایگزینی برای این کاهش درآمد معرفی نشده است. این عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس افزود: دولت بدون اینکه در لایحه بودجه به چنین موضوعی اشاره کرده باشد، به یک باره لایحه ای مجزا به مجلس ارائه کرده تا این درآمد حذف کند؛ طبیعتاً مجلس با چنین اقدامی که منجر به کسری بودجه می شود، مخالف است. وی درباره تبعات تورمی عدم کاهش مالیات بر ارزش افزوده بر دارو، نهاده دامی و کشاورزی گفت: مجلس با اصل حمایت از معیشت مردم کاملاً موافق است.

میوه و سبزیجات دارند. افزایش نرخ مالیات بر این نهاده ها، به معنای افزایش زنجیره ای قیمت در سطح مصرف است. در بخش سلامت نیز، مواد اولیه دارویی و داروهای تمام شده سهم بالایی از هزینه های درمانی را تشکیل می دهند. دولت با هدف مهار تورم و کاهش فشار بر معیشت مردم، این کاهش مالیاتی را ضروری می دانست. حمایت از تولید داخلی یکی دیگر از استدلال های دولت برای این مسئله است بخش کشاورزی و دامداری ایران به دلایل متعدد از جمله کمبود نقدینگی، تورم بالا، خشکسالی، تحریم های وارداتی و نوسانات نرخ ارز، در شرایط بسیار دشواری قرار دارد. تحمیل مالیات اضافی بر نهاده های این بخش، عملاً تولید کننده را در برابر وارد کننده یا واسطه گر تضعیف می کند. دولت با کاهش این مالیات، می خواست از تولید داخلی حمایت کرده و رقابت پذیری آن را افزایش دهد. همچنین در صنعت داروسازی، کاهش مالیات بر مواد اولیه وارداتی، امکان تولید ارزان تر و توزیع گسترده تر داروهای داخلی را فراهم می کرد. کمک به کنترل تورم ساختاری از دیگر دلایل دولت برای اتخاذ این تصمیم است. دولت در کنار تلاش برای مهار پایه پولی و مدیریت نقدینگی، به دنبال آن بود که از سمت عرضه نیز تورم را کنترل کند. با کاهش هزینه تولید، زنجیره تأمین کالاها را اساسی روان تر و رقابتی تر می شود که در نهایت به کاهش فشار تورمی منجر خواهد شد. در واقع، دولت کاهش مالیات بر اقلام

نهایی کالاها در بازار تعدیل می شود و در نتیجه فشار تورمی بر مردم کاهش می یابد. با این حال، مجلس شورای اسلامی در آخرین بررسی های خود در صحن علنی، با این درخواست مخالفت کرد. در واکنش به این موضوع غلامرضا نوری قزلقه وزیر جهاد کشاورزی در صحن علنی مجلس اعلام کرد که عدم معافیت کالاها از مالیات ۱۰ درصدی، موجب افزایش قیمت کالاها و خوراکی می شود. در حال حاضر برآوردی که می توان از این تصمیم مجلس گرفت آن است که این تصمیم صرفاً به معنای رد یک پیشنهاد مالیاتی نیست، بلکه پیامی پرمفهوم برای تمام زنجیره تولید و توزیع در کشور دارد. از یک سو تولید کنندگان بخش کشاورزی، دام و طیور، داروسازان و صنعتگران، خود را در معرض فشارهای مضاعف هزینه ای می بینند و از سوی دیگر، مصرف کنندگان نهایی با افزایش قیمت مواجهند. در پیشنهاد دولت برای کاهش یا حذف مالیات بر ارزش افزوده دارو و نهاده های دامی و کشاورزی، مجموعه ای از استدلال های اقتصادی وجود داشت که از سوی دولت در قالب لایحه بودجه و اظهارات مقامات اقتصادی، بارها تشریح شد. یکی از اصلی ترین دلایل دولت برای این پیشنهاد، کاهش هزینه های تولید و قیمت تمام شده محصولات بود. نهاده های دامی و کشاورزی مانند خوراک دام، کود، سموم، بذر و تجهیزات گلخانه ای، نقش مستقیم و تعیین کننده ای در قیمت محصولات نهایی همچون گوشت، لبنیات، مرغ،

گروه اقتصاد کلان: روز گذشته نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان رای گیری درباره لایحه دوفوریتی اصلاح جز بند «د» تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور با بررسی مجدد این لایحه در کمیسیون تخصصی مجلس با ۹۰ رای موافق ۱۵۴ رای مخالف و ۴ رای ممتنع از مجموعه، مخالفت کردند. نمایندگان مجلس پیشتر در جلسه روز یکشنبه ۱۷ دیهشت ۱۴۰۴ صحن مجلس در جریان بررسی تقاضای دولت در خصوص دوفوریتی بررسی اصلاح جزء (۱) بند (د) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور، با این تقاضا موافقت کردند اما کمیسیون برنامه و بودجه با این درخواست که مربوط اعطای اختیار به دولت درباره کاهش مالیات بر ارزش افزوده دارو و مواد اولیه آن، ملزومات مصرفی پزشکی، شیر خشک مخصوص اطفال و مواد اولیه آن، کالاها اساسی، نهاده های دامی و کشاورزی بود، مخالفت کرد. به گزارش «نقش جهان»، در شرایطی که اقتصاد ایران با مجموعه ای از چالش های پیچیده و درهم تنیده مواجه است، یکی از ابزارهای مهم سیاست گذاری برای تعدیل فشارها و حمایت از اقشار ضعیف، اصلاح نظام مالیاتی است. این اصلاح می تواند به شکل افزایش درآمد از محل پایه های ثروتمندان مانند مالیات بر عایدی سرمایه باشد یا به صورت کاهش یا معافیت مالیاتی برای کالاها و نهاده های حیاتی، مانند دارو و اقلام تولیدی در بخش کشاورزی و دامداری. این اقدامات از نظر اقتصادی، نه تنها ابزاری برای حمایت از معیشت مردم، بلکه اهرمی برای کاهش تورم، حفظ ثبات عرضه و تقویت تولید داخلی هستند. در این میان، دولت چهاردهم در چند نوبت، کاهش یا حذف مالیات بر ارزش افزوده (VAT) بر برخی کالاها حیاتی نظیر دارو، نهاده های کشاورزی و دامی را به مجلس پیشنهاد داده بود. استدلال دولت روشن بود: با حذف یا کاهش مالیات بر این اقلام، هزینه های تولید کاهش می یابد، قیمت

اجماع گری، ویژگی لازم برای وزیر پیشنهادی اقتصاد

حسن چنارانی، اقتصاددان

طی یک دهه اخیر، ساختار اقتصادی کشور با چالش های متعددی مواجه بوده که نشان می دهد بسیاری از قوانین، نهادها و سازوکارهای فعلی دیگر کارایی لازم را ندارند. اکنون در آستانه یک نقطه عطف قرار داریم که در آن، اصلاحات ساختاری نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت اجتناب ناپذیر برای بقا و پیشرفت اقتصادی کشور است. در این میان، وزارت امور اقتصادی و دارایی جایگاهی کلیدی دارد. نقشی که این وزارتخانه در حوزه های نظیر شرکت داری دولتی، خزانه داری، سیاست های مالی و اصلاح ساختار بودجه ایفا می کند، آن را به یکی از مهم ترین نهادها راهبردی اقتصاد ایران تبدیل کرده است. یکی از نکات بنیادین این است که گروه های اصلی اصلاح بودجه دیگر نه در سازمان برنامه و بودجه بلکه در خود وزارت اقتصاد قرار دارد. این وزارتخانه باید با رویکردی جدید و نگاه علمی، متناسب با اقتضات اقتصادی امروز کشور، وارد میدان شود. چالش هایی نظیر انباشت بدهی به نفت، ضعف شفافیت مالی و فرسایش خزانه داری، تنهادر صورتی حل می شوند که مدیریت این وزارتخانه را فردی متخصص، کارآزموده و مسلط بر تحولات علمی و عملی اقتصاد بر عهده بگیرد. تجربه سال های اخیر نشان داده که ورود افراد فاقد تخصص یا تجربه در حوزه های کلیدی اقتصادی، منجر به تصمیماتی شده که نه تنها گامی از اقتصاد باز نکرده اند بلکه در برخی موارد آن را پیچیده تر کرده اند. تصمیم گیری درباره یک کالای خاص یا اعمال سیاستی در یکی از حوزه های اقتصادی، نیازمند فهمی عمیق و سیستماتیک از کل اقتصاد است. نمی توان با اتکا به شعار یا سابق اجرایی غیر مرتبط، فردی را به رأس وزارت اقتصاد گماشت و انتظار داشت که تحول حاصل شود. در دنیای امروز، علم اقتصاد بیش از آنکه مبتنی بر مکاتبات نظری باشد، مبتنی بر شواهد و داده ها است. بسیاری از کشورها، از جمله چین، مسیر توسعه را با الگو برداری هوشمندانه از ادبیات جهانی اقتصاد و در عین حال، بومی سازی سیاست ها و نهادهای پیش برده اند. مانیز به نسخه ای بومی شده از اقتصاد نیاز داریم؛ نسخه ای که درک درستی از شرایط خاص کشور، ظرفیت ها و محدودیت های داخلی، و تحولات منطقه ای و جهانی داشته باشد. کسی می تواند چنین نسخه ای را طراحی و اجرا کند که هم در ادبیات نظری اقتصاد صاحب نظر باشد و هم در عمل، تجربه روی زمین و در میدان اصلاحات اقتصادی را داشته باشد. امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند حضور نخبگان در خط مقدم جبهه اقتصادی هستیم. همان طور که در دوران دفاع مقدس، بهترین فرماندهان نظامی برای دفاع از خاک کشور به کار گرفته شدند، امروز نیز باید بهترین نیروهای اقتصادی برای دفاع از منافع ملی و نجات اقتصاد به میدان بیایند. مسائلی مانند اصلاح ساختار بودجه، اصلاح نظام بانکی، طراحی سیاست های صنعتی، نوسازی مالیات عمومی و بازآرایی شرکت داری دولتی، تنها با حضور افرادی قابل حل است که سال هادر این زمینه ها کار کرده، اندیشیده و تجربه اندوزی کرده اند. وزیر آینده اقتصاد باید چند ویژگی کلیدی داشته باشد: اول، سابقه علمی روشن و قابل دفاع در حوزه اقتصاد، دوم، تجربه عملی در حوزه های نظیر بودجه، نظام بانکی یا سیاست گذاری صنعتی؛ سوم، توانایی اجماع سازی و شکل دادن به تیمی از نخبگان برای پیشبرد اصلاحات؛ و چهارم، قدرت ارتباط گیری با سایر نهادهای اثر گذار برای اجرای موفق سیاست ها.

نقش مهم بنگاه های تولیدی در ارزیابی

را پیگیری، رصد و اصلاح کند، رونق تولید روند رو به رشدی را طی خواهد کرد. این کارشناس پولی و بانکی تصریح کرد: جنگ تعرفه ای که دولت جدید آمریکا به وجود آورده است، بانک های مرکزی کشورهای مختلف را مجبور به دخالت های جدی در اقتصاد کرده است. به همین دلیل، اهمیت نقش بانک مرکزی در مدیریت اقتصاد کشور بیشتر شده است و لازم است از اقدامات بانک مرکزی تشکر و قدردانی شود.

صادرات کالا و درآمدهای ارزی کشور را بررسی کنیم، متوجه خواهیم شد که صادرات در سال های اخیر بهبود یافته است. بهبود شرایط صادرات کشور به دلیل رشد سرمایه گذاری های مجدد، کمک های بانکی و همراهی بانک ها با تولید کنندگان برای پرداخت دیون و تأمین ارز تولید بوده است. اکبری جور افزود: اگر بانک مرکزی بتواند سیاست های مدونی تهیه و آن را به اطلاع عموم برساند و این سیاست ها

پولی و بانکی بیان کرد: بخشی از مشکلاتی که کارخانه های تولیدی با آن مواجه هستند، به دلیل وجود تحریم ها و به صورت ناخواسته ایجاد شده است. بنابراین، لازم است بانک مرکزی برنامه ای برای رونق بخشی به کارخانه های تولیدی تدوین کند. در این زمینه، بانک مرکزی شرایطی را فراهم کرده است تا فرایند صادرات و کسب درآمدهای ارزی شرکت های تولیدی بهبود یابد. وی عنوان کرد: اگر روند

گروه اقتصاد کلان: محمد رضا اکبری جور، کارشناس پولی و بانکی در گفت و گو با خبرنگار ایبنا با بیان اینکه بخش تولید به عنوان ارزشمندترین بخش اقتصاد شناخته می شود، اظهار کرد: بخش تولید ایجاد ارزش افزوده به همراه دارد؛ بنابراین با توجه به محدودیت های منابع ارزی در شرایط تحریم، لازم است که به بنگاه های اقتصادی که در ارزیابی برای کشور نقش مهمی ایفا می کنند، توجه ویژه ای داشته باشیم. این کارشناس

روی خط خبر

با حذف قیمت گذاری دستوری صورت می گیرد

پایان لاتاری خودرو

گروه صنعت و تجارت: اختلاف قیمت خودرو در بازار آزاد و کارخانه، خرید بدون واسطه را برای مصرف کنندگان واقعی به یک بخت آزمایی تبدیل کرده که کارشناسان معتقدند رهایی از آن در گرو حذف قیمت گذاری و فروش دستوری خودرو است. به گزارش «نقش جهان»، بیش از ۱۲ سال از واگذاری قیمت گذاری خودرو به شورای رقابت می گذرد؛ زمستان ۹۱ و در بجنوبه تحریم های اقتصادی علیه ایران که بازار خودرو را نیز متلاطم کرده بود، رئیس دولت وقت تصمیم گرفت تا برای کاهش اختلاف میان خودرو سازان و وزارت صمت و کنترل بازار شورای تازه تاسیس رقابت را وارد گود کند و مرجعیت قیمت گذاری را به اعضای این شورا بسپارد. تجربه این سال نشان داد که قیمت گذاری دستوری چه از سوی وزارت صمت باشد و چه شورای رقابت، تاثیری در نتیجه نخواهد داشت؛ نه تولید کننده، نه مصرف کننده هیچ کدام از شرایط رضایت نداشتند؛ تولید کننده قیمت ها را متناسب با هزینه تولید نمی داند و مصرف کننده دستش از محصول کوتاه است. در چنین شرایطی است که کارشناسان صنعت خودرو بر این باورند قیمت گذاری دستوری، آن هم بدون توجه به عرضه و تقاضا در بازار، نه تنها منجر به زیان انباشته خودرو سازان به زنجیره تامین خودرو و بانک ها شده بلکه با ایجاد شکاف قیمتی کارخانه با بازار آزاد، منجر به رانت و فساد نیز شده است. نگاهی به رویه قیمت گذاری دستوری خودروها در بیش از یک دهه گذشته نشان می دهد که هر چند قیمت گذاری دستوری مانع از افزایش قیمت خودرو

می شود اما این قیمت ها همزمان با افزایش قیمت مواد اولیه و نوسان دلار در بازار شرایط را برای تولید کم کرده و منجر به کاهش تولید می شود که در نهایت با کاهش عرضه در بازار دود آن به چشم خریداران واقعی رفته و سودهای کلان و حاشیه بازار را نصیب دلالان و واسطه گران می کند. به همین دلیل است که کارشناسان صنعت خودرو معتقدند قیمت گذاری دستوری در این سال ها سبب شده تا به خاطر اختلاف قیمتی بین قیمت کارخانه ای و بازاری خودروها تنها خودرو به تدریج بالا رفته و قدرت خرید مردم پایین بیاید. بر این اساس می توان گفت که نظام قیمت گذاری دستوری از یک سو به ضرر خودرو سازان و از سوی دیگر به ضرر خریداران واقعی است؛ چنانچه خودرو سازان به زیان انباشته ۲۵۰ هزار میلیارد تومانی رسیده اند در حالی که با بهبود شرایط نه تنها می توانستند افزایش تولید داشته باشند بلکه طبق گفته کارشناسان، خودرو سازان با این زیان ها می توانستند ۲ کارخانه بزرگ و پیشرفته تولید خودرو راه اندازی کنند. درباره

است، می گوید: چاره ای جز حذف قیمت گذاری دستوری نیست و همه دست اندر کاران بخش خصوصی، دولتی و مجلسی به این موضوع واقف هستند که قیمت گذاری دستوری آفت همه تولید و صنعت است. وی ادامه می دهد: رانتی که در قیمت گذاری دستوری وجود دارد، منجر به ایجاد رانت و فساد شده است و خودرو سازان و مردم به عنوان خریداران واقعی در این میان ضرر کردند. دبیر انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه سازان خودروی کشور با اشاره به اختلاف قیمت بازاری و کارخانه ای خودرو می گوید: قیمت های درب کارخانه پایین تر از نرخ جهانی است و حتی با قیمت مواد اولیه در بورس نیز تناسب ندارد این در حالی است که تنها عده ای از قیمت های کارخانه ای سود می برند و آن را در بازار به قیمت آزاد عرضه می کنند. وی به زبان صنعت خودرو سازی در کشور اشاره کرده و می گوید: این زیان ۲۰۰ میلیاردی سود و زیان صورت های مالی است که بانک ها و سهامداران متضرر می شوند و اثر دوم دست رفتن نقدینگی است؛ شرکتی که زیان می دهد، اگر مطابق منافع خود عمل کند و زیر نقطه سر به سر تولید کند، باید تولید را متوقف کند اما خودرو سازان مکلف به ادامه تولید هستند هر قدر بیشتر تولید کنند، زیان بیشتری خواهند داشت. محبی نژاد بیان می کند: به عنوان مثال هر دستگاه خودرویی که درب کارخانه به مشتری تحویل داده می شود، مانند این است که در صندوق عقب آن ۱۰۰ میلیون پول قرار می دهند و تا این خودرو به دست خریدار واقعی برسد این پول بین واسطه گران و دلالان تقسیم می شود.

وزارت صمت قیمت ها را به خودروسازان اعلام می کند

سخنگوی شورای رقابت گفت: طبق مصوبه ۵۴۳ فرآیند کارشناسی و کشف قیمت طبق دستورالعمل سال ۱۴۰۱ شورای رقابت توسط سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان صورت می گیرد و بعد توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به خودروسازان ابلاغ می شود. سپهر دادجوی توکل با اشاره نامه اخیر دو خودرو ساز به سازمان بورس درباره تعلل در ابلاغ قیمت خودروهای سواری در سال جدید، اظهار داشت: صحبت های غیر مستوالاته منجر به التهاب در بازار می شود این مسائل مطرح شده خارج از دستورالعمل شورای رقابت در زمینه قیمت گذاری این گروه از خودروها است. وی ادامه داد: دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری توسط شورای رقابت در سال ۱۴۰۱ در راستای خروج از وضعیت انحصاری بازار خودرو تدوین و طبق فرمولی نحوه کشف قیمت در آن اعلام شد. سخنگوی شورای رقابت با بیان اینکه شرکت های خودرو ساز نمی توانند بدون مجوز افزایش قیمت بدهند، گفت: افزایش قیمت باید در راستای مصوبه های قانونی و طی کردن مراحل توسط وزارت صمت صورت بگیرد در غیر این صورت قانونی نیست.

۶۰ کشور دنیا مقصد صادراتی تجهیزات پزشکی ایران

دکتر حسین افشین دیروز در افتتاحیه بیست و ششمین نمایشگاه بین المللی تجهیزات پزشکی، دندان پزشکی، دارویی و آزمایشگاهی؛ ایران هلث ۱۴۰۴ با تقدیر از تلاش شرکت های فعال در این حوزه، گفت: فعالیت در صنعت تجهیزات پزشکی کاری دشوار و پرهامیت است، چرا که این تجهیزات در نهایت به دست پزشکان ایرانی می رسد که از سر آمدن جهان در حوزه سلامت هستند. این مایه افتخار است که تولید کنندگان داخلی با این قشر متخصص همکاری دارند. وی افزود: پزشکان ایرانی به ویژه آنهایی که در اصطلاح «دستان طلایی» دارند، می توانند سخت ترین بیماری ها را تشخیص دهند و درمان کنند. این متخصصان انتظار دارند از بهترین تجهیزات استفاده کنند و خوشبختانه امروز بخش زیادی از این نیاز با تولیدات داخلی تامین می شود. افشین ضمن تأکید بر اهمیت کیفیت و ایمنی محصولات پزشکی اظهار کرد: جای قدر دانی از تولید کنندگان صنعت تجهیزات پزشکی وجود دارد، چرا که بخشی از این تلاش ها مستقیماً به سلامت مردم و ایمنی تجهیزات مرتبط است.

۲۰ میلیارد دلار کم اظهاری و بیش اظهاری در حوزه صادرات و واردات

قدیر قیافه، نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران دیروز در اولین نشست اتاق فکر صادرات فناوری اطلاعات و ارتباطات که امروز در محل اتاق ایران برگزار شد، گفت: در زیر ساخت ارتباطی و فنی و اینترنت در کشور مشکلات زیادی داریم. اینترنت ما به ظاهر آخرین نسل است، اما رفتار و کنده آن با اینترنت دهه نخست برابری می کند. وی افزود: دیروز در جلسه سازمان توسعه تجارت مطرح شد که برای حضور در بازارهای بین المللی قواعد بازی شبیه به هم است.

دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق خبر داد

یک گام تا تجارت ۱۵ میلیارد دلاری تهران با بغداد

رقم فاصله معناداری دارد با چشم اندازی که مورد نظر ماست. سنجابی شیرازی در مورد چشم انداز تجارت ایران و عراق، گفت: انتظار می رود حجم تجارت ما با عراق، رشد ۲۰ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۳ در حوزه واردات و صادرات برسد و امیدواریم بتوانیم تراز تجاری ۱۲ میلیارد دلار را پشت سر بگذاریم و تا پایان سال ۱۴۰۵ بتوانیم به چشم انداز طراحی شده ۱۵ میلیارد دلار تراز تجاری دو کشور برسیم. وی افزود: البته انتظار می رود بخشی از تراز تجاری در سال آینده و سال بعد آن را از محل رشد واردات عراق به داخل و بخشی هم در تثبیت صادرات یا افزایش صادرات بسته به نیاز کشور عراق جبران کنیم. دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق با تأکید بر اشیاع بازار عراق برای صادر کنندگان ایرانی، گفت: ما تقریباً به حد اکثر کششی که بازار عراق برای کالاهای ایرانی دارد، در حال نزدیک شدن هستیم و انتظار جهش صادراتی به بازار عراق را نخواهیم داشت. بنابراین، بعید است که بتوانیم اختلاف معناداری در صادرات به عراق نسبت به ۱۴۰۳ رقم بزنیم؛ ولی مجموع صادرات و واردات ما به عراق حداقل رشد ۲۰ درصدی را در سال آینده تجربه

گروه صنعت و معدن: دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق با اشاره به چشم انداز طراحی شده تجارت ۱۵ میلیارد دلاری این دو کشور تا پایان سال ۱۴۰۵، گفت: به دلیل چالش های پیش روی تجارت میان ایران و عراق همچنان تجارت به عراق به صورت پیلووری انجام شود. به گزارش «نقش جهان»، جهان بخش سنجابی شیرازی، دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق در گفت و گو با ایلنا در مورد حجم تجارت ایران و عراق، گفت: حجم تجارت ایران و عراق در سال گذشته به مرز ۱۲ میلیارد دلار صادرات و تراز تجاری بیش از ۱۲ میلیارد دلار نزدیک شد. همچنین واردات ایران از عراق به حدود ۷۵۴ میلیون دلار رسید که نسبت به سال ۱۴۰۲ و میانگین ۱۰ ساله، از رشد خوبی برخوردار بود. دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفت: به جز سال ۱۴۰۱ که حدود یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار واردات داشتیم و بخشی از آن در قالب واردات نهادهای دامی از محل اعتبارات بانک TBI عراق بود، به طور میانگین سالانه زیر ۱۰۰ میلیون دلار واردات از عراق داریم که عدد ۷۵۲ میلیون دلار در سال گذشته عدد قابل قبولی است؛ البته این

تولید و تجارت کشور رسیده است.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی تأکید کرد

خواسته های رادیکال آمریکا رد می شود

برای سازهی احتمالی در نظر بگیرد. این خبرگزاری روسی در این باره گزارش داد که این منبع مطلع ایرانی که در جریان مذاکرات قرار داشته، به این رسانه گفت: ایران موارد مکتوب آمریکا را بسیار دور از چیزی می داند که می توان آن را مبنای منصفانه و واقع بینانه ای برای سازهی احتمالی در نظر گرفت. او افزود: ایرانی ها از دیدن چنین متن خیالی بافانه و یک جانبه ای که تا این اندازه دور از واقعیت است، متعجب شدند. اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت خارجه در نشست خبری دیروز (دوشنبه) خود با خبرنگاران در پاسخ به سؤالی که مورد سفر وزیر خارجه عمان به تهران و ارائه عناصر پیشنهادی آمریکا به تهران برای توافق با ایران گفت: قطعاً تحویل گرفتن یک متن به هیچ عنوان به معنی پذیرش آن نیست و حتی به معنی قابل پذیرش بودن آن هم نیست. تبادل متون در هر روند مذاکراتی امری رایج است، کما اینکه هیئت مذاکره کننده ایرانی اولین متن را به طرف آمریکایی ارائه

گروه سیاسی: پس از سفر کوتاه وزیر امور خارجه عمان به ایران در روز شنبه (۱۰ خرداد) که طی آن نامه مکتوب آمریکایی ها با مضمون پیشنهادات برای توافق هسته ای ارائه شده بود، اکنون تمام تمرکزها بر پاسخ احتمالی تهران به کاخ سفید معطوف شده است. به روایت دیگر، پاسخ ایران به نامه آمریکایی توند وضعیت مبهم و غامض آینده مذاکرات را تا حدود زیادی مشخص کند. به گزارش «نقش جهان»، سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران یکشنبه (۱۱ خرداد) در جلسه هیات دولت در ارتباط با آخرین وضعیت مذاکرات و نامه ای که اخیراً آمریکایی ها از طریق کشور عمان برای ایران فرستاده اند، گفت: «پاسخ این نامه در دست تهیه است». متعاقب اظهارات عراقچی مبنی بر دست تهیه بودن پاسخ به نامه آمریکا، برخی رسانه ها به نقل از منابع ایرانی، جزئیاتی از پاسخ احتمالی ایران را مطرح کردند. رویترز به نقل از یک دیپلمات ارشد ایرانی گزارش داد که ایران قصد دارد پیشنهاد آمریکا برای پایان دادن به مناقشه هسته ای را رد کند و آن را «غیر عملی» و مغایر با منافع تهران می داند. این دیپلمات که رویترز او را نزدیک به تیم مذاکره کننده ایران توصیف کرده است، گفت: «ایران در حال آماده سازی پاسخی منفی به پیشنهاد آمریکا است که می تواند به عنوان رد پیشنهاد آمریکا تعبیر شود». این دیپلمات ایرانی که به دلیل حساسیت موضوع ترجیح داد ناشناس بماند، افزود: «در این پیشنهاد، موضع آمریکا در مورد غنی سازی در خاک ایران بدون تغییر باقی مانده است و هیچ توضیحی در مورد لغو تحریم ها وجود ندارد.» در سطحی دیگر، شبکه راشا تودی به نقل از یک منبع مطلع ایرانی نوشت: پیشنهاد مکتوب آمریکا درباره توافق در مذاکرات عمان «خیالی بافانه و یک جانبه» بوده به گونه ای که ایران نمی تواند آن را مبنایی منصفانه

«نقش جهان» چالش بزرگ اقتصاد ایران را بررسی می کند

تبعات خلق پول کنترل نشده

میزان نقدینگی و نحوه رشد آن در قیاس با ظرفیت تولید حقیقی است. در ایران، طی سال های گذشته، نقدینگی با سرعتی بسیار بالاتر از تولید ناخالص داخلی واقعی رشد کرده و این موضوع به عامل اصلی تورم پایدار و بی ثباتی اقتصادی تبدیل شده است. به ویژه، روند رو به رشد پایه پولی که نشان دهنده خلق پول مستقیم توسط مرکز مرکزی است، به یکی از نگرانی های جدی کارشناسان و حتی مقامات پیشین بانک مرکزی تبدیل شده است. طبق آخرین آمارهای منتشر شده از سوی بانک مرکزی (تا پایان سال ۱۴۰۳)، نقدینگی کشور از مرز ۱۲ هزار میلیارد تومان عبور کرده است؛ رقمی که در مقایسه با حجم نقدینگی در ابتدای دهه ۱۳۹۰ (که کمتر از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان بود) رشد بیش از ۲۰ برابری را نشان می دهد. این رشد فزاینده در حالی اتفاق افتاده که رشد اقتصادی حقیقی کشور در همین بازه زمانی بسیار محدود و حتی در برخی سال ها منفی بوده است. همین شکاف عمیق میان نقدینگی و تولید، زمینه ساز افزایش مداوم نرخ تورم شده است. نقدینگی در ایران عمدتاً از دو جزء پول و شبه پول تشکیل می شود در سال های اخیر، سهم شبه پول در نقدینگی افزایش یافته و نشان می دهد که بخش زیادی از نقدینگی در سپرده های بلندمدت انباشت شده است؛ اما با کوچک ترین تغییر در انتظارات تورمی یا نرخ سود، این شبه پول می تواند به سرعت به پول فعال تبدیل شده و بر فشار تورمی بیفزاید. همین ویژگی، نظام بانکی را در موقعیت شکننده ای قرار داده است. علاوه بر این پایه پولی، که شامل ذخایر بانکی، پول نقد در دست مردم، و دارایی های قابل نقد بانک ها نزد بانک مرکزی است، طی سال های اخیر رشد قابل توجهی داشته است. در پایان سال ۱۴۰۳، پایه پولی از مرز ۱۱۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کرده است؛ در حالی که در سال ۱۳۹۲ حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان بود. رشد سالانه پایه پولی در برخی مقاطع به بیش از ۳۰ درصد رسیده است؛ نرخی که به وضوح بالاتر از نرخ رشد تولید ملی و حتی بالاتر از رشد جمعیت است. دولت ها در ایران، به دلیل ساختار ناکارآمد درآمدی و هزینه ای، با کسری بودجه مزمن مواجه اند. در غیاب درآمدهای پایدار مالیاتی و صادراتی، یکی از راه های پوشش این کسری، استقراض از بانک مرکزی یا برداشت صندوق توسعه ملی است. اگرچه در ظاهر این برداشتها از مسیرهای قانونی (مثلاً نتخواه خزانه یا فروش اوراق) انجام می شود، اما در عمل موجب افزایش پایه پولی و رشد

گروه اقتصاد کلان: در سال های اخیر، موضوع رشد فزاینده نقدینگی و خلق پول در اقتصاد ایران به یکی از محورهای اصلی بحث های کارشناسی و تصمیم سازی تبدیل شده است. در همین چارچوب، هشدار اخیر طهماسب مظاهری رئیس اسبق بانک مرکزی مبنی بر اینکه «خلق پول کنترل نشده کشور را تهدید می کند» بار دیگر نگاه ها را به سمت ریشه ها و تبعات این پدیده سوق داد. به گزارش «نقش جهان»، این هشدار نه صرفاً یک موضع گیری سیاسی یا رسانه ای، بلکه بازتابی از نگرانی فزاینده ای است که در میان اقتصاددانان نسبت به آینده پولی کشور وجود دارد؛ نگرانی ای که اگر به درستی درک و مدیریت نشود، می تواند به بحران های شدید اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی منجر شود. خلق پول، به ویژه در شرایطی که بدون پشتوانه و خارج از چارچوب های منطقی اقتصادی انجام شود، پیامدهای متعددی دارد که مهم ترین آن ها بروز تورم مزمن، کاهش ارزش پول ملی، افزایش نابرابری درآمدی و اخلاقی در روند تولید و سرمایه گذاری است. در اقتصاد ایران که ساختار بودجه ای آن وابستگی قابل توجهی به منابع ناپایدار دارد و همچنین نظام بانکی با معضلات جدی نظیر مطالبات معوق، زیان های انباشته و ضعف در نظارت مواجه است، خلق پول به عنوان راهی کوتاه مدت برای تأمین مالی دولت یا حمایت از بانک های مشکل دار، به یک ابزار پرخطر تبدیل شده است. در چنین بستری، اظهارات رئیس اسبق بانک مرکزی را باید جدی گرفت؛ به ویژه آن که این سخنان از سوی فردی مطرح می شود که در دورهای مسئولیت مستقیم سیاست گذاری پولی کشور را بر عهده داشته و از نزدیک با ظرفیت ها و محدودیت های نظام پولی و بانکی ایران آشناست. مسئله ای که زمینه ساز فشارهای تورمی گسترده و کاهش مستمر قدرت خرید خانوارها شده است. خلق پول، در نگاه نخست، فرآیندی فنی و تخصصی در چارچوب سیاست های پولی تلقی می شود، اما در واقع، یکی از بنیادی ترین عوامل مؤثر بر ثبات یا بی ثباتی اقتصاد کلان است. در ایران، این فرآیند هم زمان تحت تأثیر سه بازیگر اصلی شکل می گیرد: دولت، بانک مرکزی و شبکه بانکی (خصوصاً بانک های تجاری). درک دقیق از مفهوم خلق پول، انواع آن و نحوه عمل آن در اقتصاد ایران، برای فهم ریشه های هشدارهای اخیر در خصوص «خلق پول کنترل نشده» ضروری است. یکی از مؤلفه های کلیدی در ارزیابی وضعیت اقتصاد کلان هر کشور،

کرد. بنابراین این یک روند عادی است که طرف های مقابل به صورت شفاهی یا به صورت مکتوب مواضع و دیدگاه خود را با یکدیگر تبادل کنند. وی افزود: قاعدتاً هر متنی و هر پیشنهادی باید بررسی شود و متناسب با آن پاسخ مقتضی داده شود. من شما را به توییت وزیر خارجه ارجاع می دهم که صراحتاً گفتند «ما بر اساس اصول حقوق و منافع ملت ایران پاسخ مقتضی را به طرف مقابل خواهیم داد». قطعاً هر متنی که متضمن خواسته های رادیکال و حداکثری باشد و حقوق و منافع حقه مردم ایران را نادیده بگیرد، با واکنش مثبت ما مواجه نخواهد شد. سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به این سوال که اگر ایران بین دو گانه رفع تحریم ها و فشار اقتصادی و توقف غنی سازی قرار بگیرد کدام یک را انتخاب می کند، گفت: ما حتماً چنین معادله ای را نپذیرفته و نخواهیم پذیرفت. در سطحی دیگر، سخنگوی وزارت امور خارجه درباره امکان اجرایی شدن ایده کنسر سیوم به نظر می رسد در پیشنهاد مکتوب آمریکا نیز اشاره شده است، گفت: کنسر سیوم ایده جدیدی نیست و از چند دهه قبل مطرح بوده و در چند هفته اخیر هم در رسانه ها مطرح شده است. بنابراین از این حیث، شنیدن آن از سوی طرف های مذاکراتی هم عجیب نیست. آنچه مهم است این است که ایده کنسر سیوم به هیچ عنوان نمی تواند جایگزین غنی سازی در داخل ایران شود و اگر طرف هایی با نیت ایجاد یک روند اشتراکی جهت تهیه سوخت مورد نیاز راکتورهای این ایده را مطرح کنند، ایران هم استقبال خواهد کرد. وی تصریح کرد: بسیاری از کشورهای منطقه به دنبال توسعه نیروگاه های تولید برق با استفاده از انرژی هسته ای هستند که ایران استقبال کرده و مشارکت هم می کند اما تأکید ایران این است که چنین ابتکاری نمی تواند جایگزین غنی سازی در داخل ایران باشد.

نقدینگی می شود. مضاف بر این موضوع بسیاری از بانک های تجاری، به ویژه خصوصی شده ها، با ترازنامه های ناسالم و حجم بالای مطالبات غیر قابل وصول مواجه اند. این بانک ها برای تأمین سود سپرده های بالا، یادامه فعالیت ظاهری خود، نیازمند تزریق پول هستند. یکی از راهکارهای آن ها، اضافه برداشت از بانک مرکزی است که به صورت مستقیم پایه پولی را افزایش می دهد. در برخی موارد، اضافه برداشت ها به اندازه ای بالا است که عملاً به خط اعتباری دائمی بانک مرکزی برای بانک های مشکل دار تبدیل شده است. در نهایت باید به این نکته هم اشاره کرد که بانک مرکزی در طول سال های اخیر ناچار بوده برای تأمین کسری ارزی یا اجرای سیاست های تثبیت نرخ ارز، اقدام به مداخله در بازار نماید. فروش ارزهای نفتی به دولت و دریافت معادل ریالی آن، در شرایطی که منابع ارزی مسدود یا غیر قابل دسترس هستند، منجر به افزایش پایه پولی بدون پشتوانه واقعی شده است. نظام بانکی در هر کشور، به ویژه در اقتصاد های بانک محور همچون ایران، نقشی اساسی در تخصیص منابع و تأمین مالی فعالیت های اقتصادی ایفا می کند. اما در صورتی که عملکرد بانک ها با اصول حرفه ای، ضوابط نظارتی سخت گیرانه و ساز و کارهای کنترل ریسک همراه نباشد، همین نظام می تواند به یکی از اصلی ترین منابع بی ثباتی اقتصاد کلان و تورم مزمن تبدیل شود. در سال های اخیر، یکی از عوامل کلیدی در رشد افسار گسیخته نقدینگی و پایه پولی در ایران، رفتار بی ضابطه برخی بانک ها در خلق اعتبار و وابستگی آن ها به منابع بانک مرکزی بوده است. بر خلاف تصور عامه، پول در اقتصاد مدرن نه فقط از طریق چاپ اسکناس توسط بانک مرکزی، بلکه عمدتاً از طریق فرآیند وام دهی بانک های تجاری خلق می شود. به بیان ساده، زمانی که بانکی به مشتری خود وام پرداخت می کند، عملاً اعتبار جدیدی خلق می کند که وارد سیستم اقتصادی می شود. این فرآیند تا زمانی که بانک بتواند نسبت کفایت سرمایه و ذخایر قانونی خود را حفظ کند، از نظر فنی قابل تداوم است. اما در صورتی که بانک ها بدون محدودیت و بدون پشتوانه واقعی اقدام به افزایش تسهیلات کنند، عملاً پایه ای شکننده برای پول و تورم می سازند. در ایران، بانک ها با استفاده از منابع سپرده ای مردم، وام های کلانی به اشخاص حقیقی یا حقوقی وابسته، یا پروژه های سفته بازانه پرداخت کرده اند که بسیاری از آن ها به بازپرداخت نرسیده اند.